

1 ponedjeljak, 21.06.2010.
2 [Otvorena sednica]
3 [Optuženi Župljanin je odsutan]
4 ... Početak u 09.03h
5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
6 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
7 Izvolite sjesti.
8 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude.
9 Dobro jutro svima u sudnici i oko sudnice.
10 Ovo je predmet IT-08-91-T, *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana*
11 *Župljanina*.
12 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala, gospođo sekretar.
13 Dobro jutro svima.
14 Molim da se prvo strane predstave.
15 GĐA PIDWELL: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude.
16 Belinda Pidwell, Tom Hannis i Crispian Smith za Tužilaštvo.
17 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude.
18 Slobodan Zečević, Slobodan Cvijetić, gospodin Eugene O'Sullivan -
19 Odbrana gospodina Stanišića.
20 G. PANTELIĆ: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Odbrana
21 gospodina Župljanina - Igor Pantelić.
22 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Pantelić, primijetili smo da
23 Vaš klijent nije prisutan jutros.
24 G. PANTELIĆ: [simultani prevod] Da. Obaviješten sam da je on priložio
25 potvrdu o svom pristanku da se postupak napravi bez njega zbog nekog vjerskog
26 razloga, odnosno neke ceremonije koja je trebala - i da je on to uradio na
27 vrijeme - a ta ceremonija je trebala da se održi jutros. Mi ćemo provjeriti sa
28 Sekretarijatom da li je na vrijeme obaviješteno.
29
30

1 [Pretnesno veće i sekretar se savetuju]

2 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Koliko sam shvatio, Sekretarijat još
3 nije dobio tu potvrdu, ali pretpostavljam da je to u postupku.

4 G. PANTELIĆ: [simultani prevod] I ja pretpostavljam da je tako, ali
5 obavijestiću Vijeće čim provjerim situaciju.

6 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala, gospodine Pantelić.

7 GĐA PIDWELL: [simultani prevod] Časni Sude, nažalost, mi nismo u
8 mogućnosti da počnemo jutros sa svjedokom koji treba da počne u 9.00h. Tek
9 možemo početi nešto kasnije i molimo Vijeće za razumijevanje. On je stigao tokom
10 vikenda i bilo je predviđeno da Tužilaštvo s njim obavi pripremni razgovor juče,
11 međutim prevodilac se razbolio u nedelju ujutru i nisam bila u mogućnosti da
12 nađem drugog prevodioca tokom dana. Svjedok je proveo dan slušajući svoj
13 prethodni iskaz i treba nam samo jedan sat jutros s njim da završimo pripremni
14 razgovor. On je ovdje i advokat koji će ga ispitivati sada s njim obavlja taj
15 pripremni razgovor, pa Vas molimo da sad napravimo pauzu i da nastavimo s radom
16 u 11.00 sati zbog ovih izuzetnih okolnosti.

17 Mi smo se već konsultovali sa Odbranom u vezi s tim.

18 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Da li advokati Odbrane imaju bilo kakvih
19 komentara, zapažanja u vezi sa zahtjevom Tužilaštva?

20 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Mi se ne protivimo, časni Sude. Mi
21 shvatamo potpuno situaciju kao što je objasnila gospođa Pidwell. Nema ništa što
22 bismo mogli tu da učinimo.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Molim Vas da počnemo tako što ćete nam
2 reći Vaše ime i prezime.

3 SVEDOK: Ja se zovem Crnčalo Sulejman.

4 SUDIJA HALL: [simultani prevod] A kada ste rođeni i šta ste po
5 nacionalnosti?

6 SVEDOK: Rođen sam 15.02.1945. Po nacionalnosti Bošnjak.

7 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Šta ste po zanimanju?

8 SVEDOK: Prvo moje zanimanje je metalostrugar, kasnije saobraćajni
9 tehničar.

10 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Da li ste ranije svjedočili na ovom
11 Međunarodnom sudu ili na bilo kom drugom sudu u bivšoj Jugoslaviji u vezi sa
12 pitanjima koja proizilaze iz onoga što se desilo tamo početkom 1990-ih godina.

13 SVEDOK: Jesam, ovdje svjedočio, u Hagu, dva puta.

14 SUDIJA HALL: [simultani prevod] U tom slučaju samo trebam da Vas
15 podsjetim na postupak Međunarodnog suda, koji je, ustvari, zajednički za većinu
16 sudova, a to je da u ovom postupku Vaš iskaz će voditi strana koja Vas je
17 pozvala - u ovom slučaju Tužilaštvo - koje je zatražilo ukupno sat i 15 minuta
18 za njihovo glavno ispitivanje.

19 A advokati svakog od optuženih imaju pravo da Vas unakrsno ispituju.
20 Advokat optuženog gospodina Stanišića je rekao da mu treba smo sat vremena, a
21 advokat drugooptuženog gospodina Župljanina rekao je, ako Vas uopšte budu

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 unakrsno ispitivali, trebat će im samo 15 minuta.

2 Dakle, sve skupa očekujemo da će se Vas iskaz završiti do završetka
3 današnjeg zasjedanja u 13.45h. Danas smo počeli nešto kasnije nego što inače
4 počinjemo, ali bez obzira na to, kao što sam rekao, očekujemo da ćete Vi danas
5 završiti Vaš iskaz.

6 Napravićemo jednu pauzu u periodu od sada do 13.45. Dakle, Vaše
7 svjedočenje neće biti bez prekida, ali, takođe, ako Vam iz bilo kog razloga bude
8 trebao neki raniji prekid, samo nam recite i mi ćemo Vam izaći u susret.

9 Sa ovim pozivam gospodina Dobbyna da počne glavno ispitivanje.

10 G. DOBBYN: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

11 Ispituje g. Dobbyn:

12 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

13 P: Dobro jutro, gospodine Crnčalo.

14 O: Dobro jutro.

15 P: Gospodine Crnčalo, da li ste Vi svjedočili u predmetu *Krajišnik 2. i*
16 *3. septembra 2003. godine.*

17 O: Da.

18 P: Kada ste došli ovdje u Hag, da li ste imali priliku da preslušate Vaš
19 iskaz iz suđenja *Krajišniku*?

20 O: Kad sam sad došao? Jesam imao priliku.

21 P: Da li je taj snimak koji ste preslušali tačno zabilježeno Vaše
22 svjedočenje u tom predmetu?

23 O: Da.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li su informacije koje su zabilježene u Vašem svjedočenju u
2 predmetu *Krajišnik* iste one koje biste dali ako biste svjedočili dana?

3 O: Jesu.

4 P: Hvala.

5 G. DOBBYN: [simultani prevod] Časni Sude, sada bih želio da ponudim na
6 usvajanje iskaz ovog svjedoka po pravilu 92ter i dokaze koji idu uz taj iskaz,
7 koji na spisku po pravilu 65ter nose brojeve 10390.01 do 10390.04.

8 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Mislim da je praksa da se odluka o Vašem
9 zahtjevu odloži do kraja svjedočenja, ali u zapisnik je ušao Vaš zahtjev.

10 G. DOBBYN: [simultani prevod] Hvala.

11 Sada ću pročitati vrlo kratak iskaz njegovo svjedočenja u predmetu
12 *Krajišnik*.

13 Gospodin Crnčalo je bosanski Musliman koji je živio i radio na Palama od
14 1979. dok nije protjeran 2. jula 1992. U njegovom iskazu po pravilu 92ter, vidi
15 se pregled progona i prisilnog iseljavanja Muslimana sa Pala od perioda s kraja
16 1991. do jula 1992.

17 Snage bosanskih Srba, uključujući i policiju, su učestvovala u ovoj
18 kampanji progona i prisilnog premještanja stanovništva. U tom periodu gospodin
19 Crnčalo i ostali muslimanski predstavnici su održali sastanak sa srpskim
20 predstavnicima, uključujući i Malka Koromana, načelnika policije, da bi se
21 olakšali uslovi u kojima su živjeli nesrpsko stanovništvo na Palama.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Nikola Koljević je prisustvovao jednom od tih sastanaka. Umjesto
2 pokretanja problema, rekli su da, bez obzira na ono što Muslimani žele, Srbi ne
3 žele da Muslimani dalje žive na Palama. Snage bosanskih Srba su nasumično
4 hapsili Muslimane na Palama. Gospodin Crnčalo je takođe uhapšen i odveden je
5 zgradu SJB i pretučen prije nego što su ga pustili na slobodu kasnije tog istog
6 dana. Drugi Muslimani su takođe samovoljno zatvarani i kasnije ubijani. Na
7 kraju, gospodin Crnčalo je bio u konvoju u kojem je nesrpsko stanovništvo
8 protjerano sa Pala 2. jula 1992. godine.

9 Ovim je završen ovaj kratki rezime.

10 P: Gospodine Crnčalo, želio bih da Vam postavim nekoliko pitanja kojima
11 će se samo pojasniti i nešto opširnije govoriti o nekim od događaja koje ste
12 opisali u Vašem svjedočenju u predmetu *Krajišnik*.

13 Prvo bih želio da govorimo o Vašem pritvoru 3. marta 1992. godine.
14 Prilikom Vašeg ranijeg svjedočenja u predmetu *Krajišnik*, opisali ste da su Vas
15 uhapsila tri rezervna policajca tog dana.

16 G. DOBBYN: [simultani prevod] I to je u transkriptu stranica 5309.

17 P: Gospodine Crnčalo, u vrijeme kada su Vas uhapsili pred Vašom kućom,
18 da li su Vam ti policajci rezervisti rekli zašto Vas hapse?

19 O: Nisu mi ništa rekli, samo su dvojica sa strane kleknula na koljena i
20 upa... uperili automatske puške u mene, a ovaj u sredini je samo prišao i poveo
21 me sa sobom do auta i u stanicu policije.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I opisali ste, kada su Vas odveli u policijsku stanicu, tamo Vas je
2 ispitivao inspektor policije po imenu Hršum.

3 Kada Vas je ta isljednik ispitivao, kakva Vam je pitanja postavljao?

4 O: Posta... pitao me je kuda sam pošao, ko me je poslao. To mi je u...
5 postavio nekoliko pitanja. Ja sam mu samo odgovarao: "Niti je... nit' me ko
6 poslao, nit' sam kud pošao. Stajao sam pred kućom." Dok me je nekol'ko puta to
7 pitao postavljao, počeo me je tući; prvo, šakama. U mene su lisice bile na
8 rukama. Ja sam pokušao svezanih ruku, ovako, malo zaštitit' lice. On je onda
9 uzeo nešto slično palici, ono bejzbol, drvenoj - mada nije onako izgledala - i
10 njom me počeo tući.

11 Ovaj... i u međuvremenu je pozivao policajca iz neke suprotne prostorije
12 da me vodi na Jahorinu da me ubije. Policajac... nije niko dolazio. Onda me
13 nastavljaio dalje tući. Opet je pozvao policajca da me vodi na Jahorinu da me
14 ubije. Tako mi je pet... tako je pet poziva uputio policiji, al' se nije niko od
15 njih pojavio da me vodi. U međuvremenu je došon... došao nekakav u civilu i on
16 je odgurnuo ovog Hršuma što me je tukao i rekao je on da me neće više tući.

17 Moje su cigarete bile na stolu. Hršum je uzeo cigaru i zapalio i pita:
18 "Čije su ovo cigarete?" Ja šutim, ne odgovaram. Opet on glasnije. Ja kažem:
19 "Moje." Ovaj što ga je gurnuo od mene one cigarete uze i meni vrati u džep.
20 Kaže: "Ne smije to niko dirat." Kasnije mi je naredio... istjerao me iz
21 prostorije. U tom momentu dolazi opet trojica policajaca, onih istih što su
22 meni uhapsili i što su me svezali u lisice. Dovode mi komšiju Kadrić Muniba u
23 tu prostoriju, a mene je Hršum istjerao na polje, u onaj hodnik... u hodnik.

24

25

26

27

28

29

30

1 Tamo je ostao Munib Kadrić. Čujem ja iz onog hodnika gdje se pomjeraju
2 stolice i stolovi, i škripa, i tupe udarce. Ja ne mogu sada tačno procijeniti
3 kol'ko je to vremena trajalo dok... kad se je pojavio... u policiju ulazi na
4 vrata, a vrata direktno na hodnik gledaju, pojavio se Malko Koroman, načelnik
5 policije, međusobno smo se poznavali. I on mene pita: "Šta ćeš ti ovdje?"
6 "Pitaj," rekoh, "svoju policiju." "Dolazi," kaže, "ovamo, u ovu prostoriju." A
7 hoće da uđe u istu prostoriju gdje... gdje su me ispitivali... gdje me Hršum
8 ispitivao i tukao. Ja kažem: "Neću ni tamo ući jer sad sam istjeran otud" Kaže:
9 "Dolazi ovamo."

10 Ja sam ušao tamo. Hršumu je naredio da izađe. Ostali smo ja i Munib
11 Kadrić s Malkom Koromanom. Meni je rekao da sjednem na stolicu i sjeo sam. I
12 pita nas opet, i mene i komšiju mog: "Gdje su vas uhapsili?" "Mene je pred
13 kućom, a nek' Munib kaže gdje su njega." I Munib kaže da su i njega pred
14 njegovom kućom uhapsili. Kaže on ovako... Pokazuje svoju pušku i naše puške na
15 onom stolu, kaže... bagateliše - i da ne upotrebljavam ovdje loše riječi - "Ako
16 mi," kaže, "iko bude od ljudi il' od vojnika moji' ranjen gore na gornjoj
17 čaršiji, čaršiju ću sravnit' sa zemljom. Kakvo ja naoružanje imam!" Ja mu kažem:
18 "Malko, pusti ravnanje. Bolan, daj da nađemo nekakvog načina da živimo normalno,
19 ko što smo i dosad živjeli ovo cijelo vrijeme." On ovako kaže: "Dok ne bude..."
20 I tražili smo u tom momentu da se te policijske strukture malo izmiješaju s...
21 Mus...Muslimani, ljudi što su bili otpušteni, da se mogu povratit u policiju, da
22 zajedno dežuraju. Kaže: "Dok ne bude policajac Srbin u Sarajevu u starom gradu,
23 neće ni Musliman biti policajac u opštini Pale." I tako smo nešto malo još
24 razgovarali i kaže nama: "Idite kući, da Vas pustim." To je bilo ujutro oko pola
25 6. Ovaj...

26 P: Ako mogu samo da Vam postavim par pitanja o onome što ste do sada
27 govorili...

28 Kada Vas je pretukao inspektor Hršum, da li su Vam ruke bile

29
30

1 slobodne?

2 O: Nisu. Vezan lisicama bio.

3 P: Koliko je to što su Vas tukli trajalo?

4 O: Pa, ja sam doveden u policiju oko pola 11 naveče. Znači, 21... 22.30.

5 Komšija Munib Kadirić... a, moguće da je doveden u... jedno tri sata kasnije.

6 Znači, ja sam bio pod tim batinama - kol'ko? - jedno tri sata.

7 P: Da li nam možete reći kakve ste ozljede zadobili od tog što su Vas
8 tukli?

9 O: Pa, imao sam krve /?krvave/ podleve po leđima. Imao sam ožiljke od
10 pesnica po licu, i natekline i plavilo od... od tih udaraca. To je trajalo
11 jedno... bilo prisutno jedno, možda, dva-tri dana i prošlo, a otvorene rane nije
12 bilo.

13 P: Kada ste razgovarali sa Malkom Koromanom odmah nakon tog što su Vas
14 pretukli, da li Vas je on pitao za ozljede?

15 O: Nije me ništa pitao.

16 P: Da li Vam je on na bilo koji način Vam dao do znanja da ima namjeru
17 istražiti šta Vam se dogodilo u policijskoj stanici?

18 O: Nijednom riječju nije pomenuo ono na meni... o...o...one ozlede.

19 P: I na kraju, u vezi s ovom temom, da li je policija Vas optužila za
20 bilo šta što bi bilo uzrok za hapšenje?

21 O: Nije.

22 P: Hvala.

23 Preći ćemo na drugu temu. Radi se o razoružanju muslimanskog
24 stanovništva na Palama.

25 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Gospodine Dobbyn, u transkriptu na
26
27
28
29
30

1 stranici 10, red 1, s čini kao da je svjedok nešto govorio o pušci Malka
2 Koromana i "našoj pušci na stolu". Ja ne pretpostavljam da je on bio uhapšen sa
3 puškom, tako sa sumnjam da je to bila njegova puška na stolu.

4 Možete li to razjasniti?

5 G. DOBBYN: [simultani prevod] Ne, to nije greška, i to možete naći u
6 njegovoj izjavi po 92ter. On je stajao ispred kuće sa puškom, kad je uhapšen,
7 oslonjena uz zgradu.

8 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Dakle, radilo se o njihovim puškama.
9 U redu.

10 Hvala Vam.

11 G. DOBBYN: [simultani prevod]

12 P: Gospodine Crnčalo, u iskazu u predmetu *Krajišnik* ste opisali Malka
13 Koromana kao čovjeka koji se pojavio na televiziji, pozvao nesrpsko stanovništvo
14 da preda naoružanje.

15 G. DOBBYN: [simultani prevod] To je strana transkripta 5317.

16 P: Da li je on izričito rekao da su nesrbi ti koji moraju predati
17 naoružanje?

18 O: Pa, i sad mi je slika Malke Koromana u očima. Pojavljuje se u
19 večernjim satima na televiziji i uplakanih očiju govori: "Nažalost, rat je i na
20 opštini Pale," i da svi nesrbi moraju predati duge cijevi, a to se odnosilo na
21 naoružanje Muslimana i Hrvata.

22 P: Kako je prikupljeno to naoružanje i ko ga je uzeo?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja ne mogu tačno odgovorit kol'ko nam je vremena dato, ali smo
2 odnijeli svako svoje oružje u stanicu policije, a drugo... po drugim mjesnim
3 zajednicama, što nije bilo čovjeku jednostavno dođe do stanice policije, po
4 mjesnim zajednicama što su odmaknute iz onog urbanog dijela Pala, odredila je
5 policija neka mjesta gdje će svi ljudi iz okolnih sela iz te mjesne zajednice
6 donijet naoružanje i predat policiji.

7 P: Da pređemo sada na sastanak koji ste nam opisali, sa Malkom Koromanom
8 i gospodinom Koljevićem.

9 Rekli ste da je taj sastanak održan kako bi se razgovaralo o sigurnosti
10 Muslimana na Palama i rekli ste da je gospodin Koljević rekao da nije važno šta
11 to žele Muslimani, jer Srbi ne žele da Muslimani žive na Palama.

12 Sada bih Vas htio pitati, samo da bi bilo jasno, da li je Malko Koroman
13 bio prisutan kada Vam je gospodin Koljević to rekao.

14 O: Mi smo i prije toga organizovanog sastanka i tražili od Malke
15 Koromana i od načelnika opštine Pale da nam garantuju sigurnost života u Palama
16 da se ne moramo iseljavati. Kad smo god kod kojeg tražili, slali su nas od
17 jednog do drugog. Na kraju smo mi zatražili od načelnika policije da nam neko,
18 ako je moguće iz vlasti, dovede na sastanak da s njim porazgovaramo.

19 I sastanak je ugovoren u nekoj privatnoj kafani kod nekog Fadila
20 Kujovića. Došli smo tamo. Malko je bio prisutan. Na kratko vrijeme je nestalo
21 odatle jednog policajca, Jovičić Predraga. Nije ni deset minuta bilo kad dolazi
22 Jovičić Predrag, policajac, Stanar Novica, policajac, i dolazi s njim Nikola
23 Koljević u kafanu. I onako smo nešta malo porazgovarali i ja postavim pitanje:
24 "Ima li ikakvog načina da nađemo da zajedno živimo, da živimo ko što smo i dosad
25 živjeli, da se tenzije nekako otklone, da ne idemo nikud od svojih kuća?"

26

27

28

29

30

1 Nikola Koljević odgovara istim ovim riječima - da je napisano, sad bih to
2 citirao, al' mogu i napamet - "Džaba što vi hoćete da živite u Palama, al' neće
3 Srbi da žive s vama."

4 Mi onako samo nijemo pogledamo jedni u druge, a Malko Koroman još dodaje
5 da ne može držati pod kontrolom Crvene beretke što su došle iz Knina. 'Oće da
6 odrade svoj posao, a da nama ne može garantovat sigurnost.

7 P: Da Vas pitam, u ovom trenutku, da li ste imali neku predstavu o tome
8 šta je to bio posao Crvenih beretki, kad je gospodin Koroman rekao da oni hoće
9 da odrade posao.

10 O: Pa, imali smo priliku, ja sam imao priliku da vidim na televiziji što
11 je srpska televizija prikazivala, kako su u Kninu i u Gospiću - i doslovice su
12 napominjali Crvene beretke - kako su zauzele Knin, ali je Knin i Gospić maltene
13 bili spaljeni do temelja, narod poubijan, izranjavan, popljačkano, a posebno
14 Gospić, u plamenu cijelu... cijeli gradić. I mi smo mislili, pošto je rekao da
15 su došle iz Knina Crvene beretke i da su smještene u hotelu "Panorama", da bi
16 mogle isto uraditi i od nesrpskog življa u Palama kao u Kninu i u Gospiću.

17 P: Da li gospodin Koroman rekao hoće li se poduzeti bilo kakve mjere da
18 vas se zaštititi od tih Crvenih beretki?

19 O: Pa, on je - ponovit ću opet - rekao da nam... da ih ne može dugo
20 držati pod kontrolom i da nama ne može garantovat sigurnost od tih Crvenih
21 beretki.

22 P: Hvala.

23 Preći ćemo na nešto drugo. U *Krajišniku* ste također opisali kako su Vas
24
25
26
27
28
29
30

1 posjetili dva policajca, Jovan Škobo i izvjesni Stanar, koji su vas pokušali
2 uvjeriti da odete sa Pala.

3 G. DOBBYN: [simultani prevod] To je u transkriptu u predmetu *Krajišnik*.

4 P: S kime su oni točno razgovarali? Da li razgovarali s Vama posebno,
5 kao s pojedincem, ili okupljenoj grupi Muslimana?

6 O: Ovaj... nisu posebno sa mnom, već se u to vrijeme, kakvo je bilo - za
7 nas puno straha - čim se pojavi auto policije, odmah se nadamo da je došlo do...
8 da... da će nešta doći da intervenišu. I mahinalno narod počinje jedan po jedan
9 prilaziti autu. "Šta je? Što ste došli?" I tako... I kad se nakupilo malo više
10 naroda, oni kažu: "Trebate se iselit. Treba... onaj... morat' ćete se iseliti."
11 I mi odgovaramo: "Pa, zašto? Pa, zbog čega? Pa, šta smo pogriješili?" Pa Jovan
12 Škobo ovako kaže: "Bolje je da se iselite nego da vas ganjamo po šumi, da vas
13 lovimo i da vas po šumi fatamo." Na tak... na takve izjave mi ostajemo nijemi.

14 Šta ćemo sad? Ne znamo ni sami.

15 P: Kada ste nam govorili o tome da su ljudi prilazili automobilu,
16 mislite na automobil u kojem su bili i Jovan Škobo i taj Stanar?

17 O: Na taj automobil mislim, na ovo... automobil policije.

18 P: Nakratko smo spomenuli... Ustvari, u predmetu *Krajišnik* u iskazu ste
19 govorili i o naoružavanju Srba. Kada su Srbi na Palama bili naoružani, recite da
20 li je bilo kakvih problema korištenja tog naoružanja koje bi vas Muslimane
21 izložilo tome da se nađete u opasnosti ili da se uplašite?

22 O: Ma, jeste... jeste bilo. To je... počeli su problemi prije 1992.
23 godine što se tiče tog naoružanja, a počeli su i desetak dana prije Nove godine,
24 prije 1992. godine. Najednom se samo počela čut jaka pucnjava oko urbanog

25

26

27

28

29

30

1 dijela... dijela Pala i mi mislimo sad će doć nova godina, to vesele se ono pred
2 novu godinu, proći će. Prošla nov... Nova godina došla i prošla - to ne prestaje
3 pucanje. Sad će doći srpski Božić 7. janura, pa valjda još do Božića i to će
4 prestat. Ono i Božić došô i prošô, ono ne prestaje. Nama stalno veći, teški
5 pritisak od tog pucanja. Ono ne prestaje ni po danu, ni po noći. I po rubnim...
6 o...o... nije baš u centru grada, već, eto, malo ono izvan centra i od... i tu
7 su se čuli pucnjevi iz automatskog naoružanja.

8 P: Poznajete li čovjeka koji se zove Jašarević Bekto?

9 O: Poznajem dobro. To je frizer, muški. Na njegovu je kuću pucano iz
10 automatskog oružja i bacane su ručne granate - najverovatnije jedan od tih
11 komšija. Brat mu poginuo negdje na nekoj akciji, gdje su išli Srbi u akciju i da
12 bi se osvetio - kol'ko se može osvetiti - onda je on na tu kuću... i spalio ju,
13 a fasadu demolirô cijelu i prozore polomio i bacao one ručne bombe.

14 P: Šta je po nacionalnosti bio Bekto Jašarević?

15 O: Musliman.

16 P: /nedostaje simultani prevod/

17 O: Nemam prijevoda.

18 P: Ponovit' ću pitanje. Oprostite što nije prevedno.

19 Koliko Vi znate, da li policija poduzela bilo kakve korake da zaustavi
20 tu pucnjavu koja se svugdje po Palama odvijala?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Nisu nikakvi koraci /?koraci/ preduzimani. Mi smo pitali na tim
2 sastancima Malku Koromana. On nama odgovara da se to pod ono bosanski kaže
3 "šenluči", veseli se.

4 P: Opisali ste nam kako su Vas uhapsili. Da li znate da li su u to
5 vrijeme na Palama hapšeni i neki drugim Muslimani?

6 O: Jesu. Mogu ih po imenima nabrojati. Uhapšen je Hrvo Fehim. Uhapšen je
7 Jašarević Izet, Samić Nasko, Jusufović Alija. Nijedan nije izašao u za... iz
8 zatvora. Svi su ubijeni u zatvoru. A gdje su hapšeno - nasumice na ulici. Gledao
9 sam. Sve mladi ljudi. Meni ona dvojica što su ih primali za ruke i odvodili u
10 auto i odvodili prema policiji, su nepoznati, a ovaj jedan što je pokazivao koga
11 će na ulici uhapsiti je bio Zoran Škobo, profesor u mašinskoj-tehničkoj školi na
12 opštini Pale.

13 P: Želio bih Vam sada postaviti još samo nekoliko pitanja da razjasnimo
14 ovo što ste sada rekli. Ovi ljudi koje ste nam naveli, koji su uhapšeni - rekli
15 ste Jašarević, čini mi se, i još neka druga imena - da se niko od njih nije
16 vratio iz zatvora. Iz kojeg zatvora? Gdje su ih to odveli?

17 O: Pa, odveli ih kod policije u... Tada je formiran zatvor u... Svaka
18 policija ima u svom objektu neku prostoriju gdje može nekog prekršitelja
19 smjestiti, a ovo je formirano u staroj kino sali, gdje su se nekad filmovi
20 prikazivali.

21 P: A ko ih je uhapsio i odveo u tu salu gdje je nekad bilo kino?

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: A policija, ko će drugi.

2 P: Da li također znate za incident kada su pripadnici paravojske oduzeli
3 nekoj ženi zlato i onda je ona to prijavila policiji?

4 O: Znam. Zove se... Njoj ne znam ime. Znam joj... ime joj čovjeku,
5 Kadrić Agan. Njegovoj su ženi oduzeli nakit sav što je imala. I otišli su u
6 policiju požalili se, al' su im vratili.

7 P: Ona je Muslimanka?

8 O: Muslimani, ja. Muslimanka, jeste.

9 P: Dakle, u ovom slučaju je policija uspjela da joj vrati to zlato nakon
10 što su ga oduzeli pripadnici paravojske. Da li znate za još neki postupak protiv
11 paravojske koji je vodila policija na Palama za ozbiljnije, teže zločine koji su
12 počinjeni nad Muslimanima.

13 O: Ne znam, ne znam za to.

14 P: Kad kažete da za to ne znate, da li mislite ne znate jesu li neke
15 postupke pokrenuli ili hoćete reći "ne", nisu pokretali druge postupke?

16 O: Mislim da nisu pokretali. To bi se saznalo da je pokrenuto bilo.

17 P: Da li biste mogli da nam date neku procjenu koliko je pripadnika
18 paravojske bilo na Palama u tom periodu?

19 O: Pa, u Palama je bila kasarna. Ona se zove "Jahorinski potok". Ona
20 jest p...po površini vel'ka, ali ljudstva nikad nije imala puno - kao vojnika -
21 nije nikad puno imala. A ovo sada o čem me Vi pitate, ne bih mogô sigurno go...
22 reći, al' na hiljade i' je bilo, ti paravojske. Sad, ona prava regularna vojska

23

24

25

26

27

28

29

30

1 bi trebala u kasarni bit, sa svojim naoružanjem, a ovi su lutali Palama i
2 naoružani, i previše ih je bilo. A ono, da ja sad mogu reći da ih je bilo 10-
3 15... Boga mi, ne smijem cifru kakva... jes' ih bilo hiljadama.

4 P: Dakle, po Vašem mišljenju, da li je moglo biti moguće da se ti
5 pripadnici paravojske neprimijećeno kreću po Palama?

6 O: Pa, nije moglo nikako bit da se neprimijećeno kreću. Ma, nisu se oni
7 ni krili. Goli do pojasa, imaju trake neke na glava... preko glave prevezane, na
8 obadvije ruke, noževe s obadvije strane, ručne bombe zakačene, pištolji na
9 opasačima, automatske puške u rukama, kabrioleti auta se vozažu. Nisu mogli
10 nikako bit neprimijećeni. Nisu se oni ni krili. Oni su maltene željeli da se
11 pokazuju.

12 P: Hvala.

13 Preći ću na nešto drugo o čemu ste govorili u predmetu *Krajišnik*. Radi
14 se o Muslimanima koji su iz Bratunca dovedeni u Pale. Vi ste opisali jedan
15 događaj iz maja 1992. godine, kada su tri kamiona Muslimana iz Bratunca dovedeni
16 na Pale. Rekli ste da se kamion zaustavio kod policijske stanice, da ste vidjeli
17 svježe ozljede i krv na njihovim licima.

18 I sada bih Vas ja želio pitati: dok su ti kamioni tamo stajali, da li
19 ste u okolini vidjeli pripadnike policije?

20 O: Pa, kad su se kamioni zaustavili, ja sam slučajno tu prolazio i... Ni
21 danas mi nije drago što sam to vidio, a vidio i šta ću mu ja! Ovaj... odma' je
22 policija izašla iz svog objekta da vidi šta je i kad su vidli ljude na autima,
23 drugi govore: "Evo," kaže, "pofatane balije iz Bratunca." I još dodaju: "Zelene
24 bereteke." Ovaj... a nijedan čovjek nema kape na glavi, nikaki'. I još su u

25

26

27

28

29

30

1 gumenim, tzv. rudarskim, čizmama - one što su do koljena. Jedni u radnim
2 pantolonama, jedni u... ima... neko ima radnu bluzu, neko nema, neko u košulji,
3 ali je to sve prljavo od one zemlje - nešto od zemlje, nešto što su bili u
4 štalama, pa od onoga izmeta, onaj Vidi se da su ljudi s nekakvih poljoprivrednih
5 poslova pokupljeni, potrpani u auta i dovučeni. I odnekud je došao - ko ga je
6 doveo, ja ne znam - načelnik opštine, Starčević, onaj, i zagalamio je na ove što
7 su ih doveli: "Šta ćete ih kod mene ovdje! Ja ih nemam gdje!" Ovim istim
8 riječima kaže: "Vozi ih tamo odakle si ih dovuko." Ono sve šuti. Ja se nisam
9 smio više ni zadržavat tu. Krenuo sam, al' čuo sam kasnije da su smješteni u
10 kino salu do policijske stanice, onaj, eto, što bi se... šta ga ja nazivam
11 "zatvor", a jest bio onaj ratni zatvor.

12 P: Hvala. Idemo na sljedeću temu.

13 Jeste li poznavali izvesnog Fehima Hrvu?

14 O: Jesam. To mi je bio komšija. On je odve...odveden u zatvor i nije živ
15 izašao iz zatvora. Ubijen je.

16 P: Šta je on bio po nacionalnosti?

17 O: Musliman.

18 P: Kada kažete da su ga odveli do zatvora, na koju zgradu mislite?

19 O: Pa, na onu kino salu, na onu staru salu.

20 P: Kako ste saznali da je gospodin Hrvo preminuo?

21 O: Došô je... došla je pa... policijska patrola u ulicu i traži

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dobrovoljce da odu u zatvor da iznesu mrtvo tijelo iz zatvora. U našu ulicu
2 došla je i traži ljude koji smiju otić da... da iznesu mrtvo tijelo iz zatvora.
3 I otišli su. Ja nisam išao. Otišli su drugi i pokupili tijelo i dovukli...
4 dovukli ga u našu ulicu i taj smo ga dan i sahranili.

5 P: Kada je ta policijska patrola došla u Vašu ulicu, tražila
6 dobrovoljca, jesu li spomenuli kako je gospodin Hrvo preminuo?

7 O: Jesu spominjali. Govorili su da se objesio, a tragova oko vrata
8 nikakvih nema da su... da se vidi da je čovjek obješen.

9 P: Kažete da nije imao tragova oko vrata. Je li imao tragova ili ozljeda
10 negdje na tijelu ili na licu?

11 O: Boga mi, nisam... Boga mi, nismo otkrivali tijelo da zagledamo. Znate
12 kako je!

13 Došla je i pratnja. Kad je donešen ovamo, došla i pratnja policije,
14 jedno desetak policajaca. Svi su bili automatima naoružani. Ta mi se slika nikad
15 izbrisat neće i umjesto da budu najuljudniji - čovjek mrtav - oni oružje na
16 gotovs uzeli i prema nama i prema onom mrtvom tijelu drže upereno. Kada smo mi
17 skidali s onog, neke prikolice, mrtvo tijelo i nosili prema groblju.

18 P: Da li znate je li policija sprovela bilo kakvu istragu o smrti
19 gospodina Hrve?

20 O: Nije /nerazgovetno/..., al' mi nije poznato, al' mislim i da nije.

21 P: Ranije ste nam spomenuli još neke ljude koji su preminuli dok su bili
22 u zatvoru, među njima Izeta Jašarevića. I još neke druge ste spomenuli. Da li
23 znate da li je došlo do policijske istrage o smrti tih ljudi?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Nije došlo ni do kakvih istraga. Izet Jašarević i Jusufović Alija i
2 Smajić Nasko, i... i oni su ubijeni u zatvoru.

3 P: Hvala.

4 Da sada pređemo na sljedeću temu. Radi se o prenosu Vaše imovine. Vi ste
5 u predmetu *Krajišnik* rekli da ste morali da prepisete imovinu jednoj Srpkinja.
6 Da li se sjećate da ste to rekli?

7 O: Jesam.

8 G. DOBBYN: [simultani prevod] Da pogledamo sada dokument 2463 po 65ter.

9 P: Gospodine Crnčalo, uskoro ćete pred sobom na ekranu vidjeti jedan
10 dokument.

11 Gospodine Crnčalo, imamo neke tehničke probleme sa verzijom ovog
12 dokumenta na Vašem jeziku. Ja imam jedan primjerak, pa ću zamoliti
13 poslužiteljicu da Vam ga preda.

14 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude, ako ja mogu
15 pomoći. Mi smo učitali isti taj dokument kao dokazni predlog Obrane, i to je
16 1D03-4102.

17 Oprostite! Ja sam mislio da je to onaj srpski dokument koji nedostaje.
18 Zato sam ustao.

19 G. DOBBYN: [simultani prevod]

20 P: Gospodine Crnčalo, da li je ovog ugovor koji ste Vi potpisali o
21 razmjeni imovine. Znam da je teško to pročitati, ali da li možete prepoznati
22 ovaj ugovor?

23 O: Ovo? Jeste.

24 P: Možete li prepoznati svoj potpis na dokumentu?

25 O: Mogu.

26

27

28

29

30

1 P: Zamolit ću da sada pogledamo točku broj 4, gdje stoji da je razmjena
2 privremena, do kraja rata.

3 Da li ste u nekom trenutku dobili nazad ono što je bilo Vaše?

4 O: Jesam. 1992. godine sam povratio kuću.

5 P: U transkriptu piše da ste kuću dobili 1992. Da li je to tačno?

6 O: 1992. sam je predao, a 2002. sam je vratio.

7 P: Kako ste postigli da Vam ta kuće bude vraćena?

8 O: Pa, bile su u Sarajevu ove neke međunarodne organizacije što su se
9 bavile nekretninama, jer ono poslije Daytonskog sporazuma nije bilo nikom dobro
10 da ide u te opštine odakle je narod protjeran, al' su ove međunarodne
11 organizacije - ova se zvala CRPC, što se bavila provjerom zahtjeva i povratka
12 nekretnina. Provjerom zahtjeva, je l' to istinito što neko... te neko traži, i
13 ako je istinito, onda su mu ... nas... onda su mu te organizacije pomogle da
14 povrati svoju imovinu.

15 P: U vrijeme kad je došlo do razmjene, tj. kada ste potpisali ovaj
16 dokument kojim ste predali tu Vašu imovinu, recite u to vrijeme šta Vam je bilo
17 dozvoljeno da iznesete iz kuće, ako Vam je bilo šta bilo dozvoljeno?

18 O: Jest nam bio dozvoljeno samo što se može u dvije ruke ponijet. Imao
19 sam auto da ponesem dosta tih stvari, al' nisam auto smio... Nije samo ja, nego
20 niko od stanovnika u Palama, iz urbanog dijela Pala, nije smio ni teretno, ni
21 luksuzno auto povest sa sobom, samo u rukama što se moglo ponijet. Tako smo svi.

22 P: Hvala.

23 G. DOBBYN: [simultani prevod] Časni Sude, zamolit ću da se ovaj dokument
24 usvoji u spis.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Usvaja se.
2 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet P1463.
3 G. DOBBYN: [simultani prevod] A sada 2465 po 65ter.
4 P: Gospodine Crnčalo, uskoro će Vam se na ekranu pojaviti sljedeći
5 dokument.
6 G. DOBBYN: [simultani prevod] Molim drugu stranicu verzije na engleskom.
7 Na ovoj verziji na B/H/S-u treba ostati na istoj stranici.
8 P: Gospodine Crnčalo, ovo je dio registra ugovora za razmjenu imovine i
9 recite da li vidite na dnu stranice na Vašem jeziku da je navedeno da je Vaša
10 kuća prenesena na ženu po imenu Dragica Subotić.
11 O: Vidim, vidim.
12 P: Da li je pored toga Vaš potpis?
13 O: Jeste.
14 P: Da li ste ovaj dokument potpisali u policijskoj stanici na Palama?
15 O: Ovo je u opštini potpisano.
16 G. DOBBYN: [simultani prevod] Zamolit ću i da se ovaj dokument usvoji u
17 spis.
18 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Usvaja se.
19 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet P1464.
20 G. DOBBYN: [simultani prevod] Zamolit ću sada dokument 2460 po 65ter.
21 Zamolit ću da se prikaže na ekranu.
22 P: Gospodine Crnčalo, ovo je odluka Srpske opštine Pale o promjeni
23 boravišta hrvatskih i muslimanskih građana.
24 I vidite da je tu potpisao predsjednik Skupštine opštine Radoslav
25 Starčević.
26 Prvo nam recite da li ste ranije vidjeli ovaj dokument.
27
28
29
30

1 O: Nisam nikad.

2 P: Ako pogledamo član 1, u kome se kaže da: "Građani muslimanske i
3 hrvatske nacionalnosti koji žele da promjene mjesto boravka mogu to pravo
4 ostvariti uz saglasnost i odobrenje Stanice javne bezbjednosti Pale.

5 Da li to odgovara Vašem iskustvu, da kada ste trebali da razmijenite
6 imovinu, to je trebalo uraditi preko policije?

7 O: Ovako je bilo: ko nije ni s kim ugovor kakav potpisao, ko što sam ja
8 ovo potpisao, morao je svoje ključeve donijet od kuće u policiju i predat. A ja
9 sam malo prije rekao, onaj ko nije otišao iz Pala, ostao tokom rata, on nije
10 preživio rat. To kad čovjek realno gleda - s tim... mi smo se bili odlučili na
11 to - bolje sačuvat živote porodica nego svoju imovinu. Znači, dali smo imovinu
12 da sačuvamo živote.

13 P: A kada ste potpisali taj dokument o razmjeni imovine, to je trebalo
14 da se uradi uz dozvolu policije, je li tako?

15 O: Pa, jeste, policije... policija ju to i dozvolila.

16 G. DOBBYN: [simultani prevod] Časni Sude, nudim ovaj dokument na
17 usvajanje.

18 SUDIJA HALL: [simultani prevod] On nikada ranije vidio ovaj dokument,
19 ništa ne zna o njemu, gospodine Dobbyn.

20 G. DOBBYN: [simultani prevod] Shvatam da ga on nikada ranije nije vidio,
21 ali ja tvrdim da ovaj dokument sam po sebi govori i mislim da nema nikakvih
22 konkretnih osporavanja autentičnosti ovog dokumenta. Svakako je relevantan za
23
24
25
26
27
28
29
30

1 iskaz ovog svjedoka jer potkrepljuje ono što je on rekao o tome kada je bio
2 prisiljen da razmjeni svoju imovinu.

3 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, ja nemam prigovora na
4 usvajanje ovog dokument, ali imam problem sa pogrešnim tumačenjem ovog
5 dokumenta, i to gospodin Dobbyn stalno ponavlja. Ovo nema nikakve veze sa
6 razmjenom imovine. Ovdje je riječ o promjeni...

7 [Obrana se savetuje]

8 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] ... o promjeni mjesta boravka. Ovaj
9 dokument se odnosi na promjenu mjesta boravka i tu se kaže da "Osobe muslimanske
10 i hrvatske nacionalnosti koji žele da promjene mjesto boravka," dakle oni
11 dobrovoljno žele da promjene svoje mjesto boravka i "mogu to da urade." Tako
12 piše u ovom dokumentu. To nema nikakve veze sa njihovom imovinom.

13 G. DOBBYN: [simultani prevod] Časni Sude, neka je i tako. Gospodin
14 Crnčalo je promijenio mjesto boravka, ali morao je to da uradi preko policije, i
15 to je upravo ono o čemu on svjedoči. To pokazuje i ovaj dokument.

16 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] To je upravo ono na šta sam ja ulagao
17 prigovor, jer on nije svjedočio o tome. On je rekao da je otišao u zgradu
18 Skupštine opštine i potpisao ugovor o razmjeni imovine. To nije imalo nikakve
19 veze sa policijom.

20 Međutim gospodin Dobbyn je nekoliko puta na tome insistirao i zbunio je
21 svjedoka zato što je pomiješao promjenu mjesta boravka i razmjenu imovine, a to

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 su dva potpuno različita pitanja.

2 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Zečević, Vi ste rekli da
3 nemate prigovora na usvajanje dokument kao takvog?

4 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Tako je.

5 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Da li onda treba da pretpostavim da Vi
6 ne osporavate stav Tužilaštva da je to redovni dokument? Jer efekat i namjera
7 Tužilaštva je nešto potpuno drugo. O tome se može kasnije raspravljati. Ali Vi
8 ne vidite nikakav problem u vezi sa ovim dokumentom kao službenim dokumentom?

9 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Mi ne osporavamo da je riječ o službenom
10 dokumentu. Barem tako izgleda. Naravno, nema nikakvih garancija. Ali shvatam
11 oklijevanje Pretresnog vijeća u odnosu na usvajanje ovog dokument putem ovog
12 svedoka, pošto ga svedok nikada nije vidio niti ima nikakve veze sa ovim
13 dokumentom.

14 I shvatam da nedostaje veza. Nema *nexusa*, ali i dalje želim da kažem
15 Pretresnom veću da mi nemamo prigovora.

16 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Što se mene tiče, ja se više ni ne bavim
17 *nexusom*, samo se bavim time da li je riječ o redovnom službenom dokumentu.

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Kontekst tog dokumenta je tu. Gospodine
2 Dobbyn je iznio argument kojim ste se Vi žestoko suprotstavili i ja to shvatam,
3 ali to je potpuno druga stvar, i to se na kraju može uraditi u podnescima
4 zastupnika jedne i druge stane.

5 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Da, shvatam, časni Sude, i ponovo želim
6 da kažem da mi ne ulažemo prigovor na autentičnost ovog dokumenta i na njegovu
7 relevantnost, naravno.

8 [Sudije većaju]

9 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Dobbyn, čini se da bi ovaj
10 dokument mogao Vama biti koristan u nekom trenutku, ali sada gdje se nalazimo u
11 odnosu na svjedočenje ovog svjedoka, mi nismo spremni da prihvatimo Vaš zahtjev
12 da se taj dokument usvoji.

13 G. DOBBYN: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Onda idem dalje.

14 P: Gospodine Crnčalo, sada ću preći na pitanje tih konvoja autobusima sa
15 Pala i posebno onaj konvoj autobusa u kojem ste Vi bili kada ste napustili Pale.

16 U Vašem ranijem svjedočenju u predmetu *Krajišnik*, Vi ste opisali konvoj
17 u kojem je prebacivano nesrpsko stanovništvo sa Pala.

18 G. DOBBYN: [simultani prevod] I za zapisnik, to je u transkriptu
19 stranica 5438 /u engleskom transkriptu: "5348"/, gdje se počinje govoriti o
20 tome u Vašem iskazu u predmetu *Krajišnik*.

21 P: I u odnosu na to Vi ste rekli: "Oni su pohapsili sve ljude i odveli
22 ih."

23 Kada kažete "oni su pohapsili sve ljude", na koga mislite?
24
25
26
27
28
29
30

1 O: I odveli u konvojima, je l'? To mi pitanje postavljate?

2 P: Ono što Vas pitam je ko je to uradio. Ko je te ljude okupio i
3 smjestio u te konvoje?

4 O: Ako nas policija prati cijelim putem od ulaska u autobus do izlaska
5 iz autobusa, ko će drugi do policija? A pla... a pratila nas je cijelim putem
6 policija. Znači, pol...policija je to uradila.

7 P: Vi ste nešto ranije pomenuli da ste imali automobil.

8 O: Jesam imao... jesam imao automobil.

9 P: Da li Vam je bilo na raspolaganju i opcija da napustite Pale svojim
10 vlastitim automobilom?

11 O: Nije bila mogućnosti ni meni, a ni nikom u... što je stanovao u
12 urbanom dijelu Pala. Nisu nikom dali automobil koristiti pri iseljavanju. Imali
13 su ljudi i po više automobila i teretno... neko jedno, neko dvoje... Bilo je
14 prijevoznika... autoprijevoznika u Palama dosta, al' niko je mogó... nije
15 policija dala da se auto upotrijebi, nego kese u ruke - torbu, kesu - i u
16 autobus. Moram prokomentarisati i ovu zamjenu, oprostite! Sve se ovdje meni...
17 mene je pritišće da sam dobrovoljno napustio i dobrovoljno zamijenio... Ljudi
18 moji, razumiti je ko će od vas zamijeniti svoju imovinu na neviđeno! Ne vidiš
19 tamo šta dobijaš, a svoje daješ! Ima li taj čovjek na svijetu? Ima li ga? Što se
20 tiče dobrovoljnosti, ja kad sam došao na onu adresu, pola kuće srušena. Data mi
21 adresa da u...uđem u tu kuću. Eto ti zamjene moje, šta sam dobio!

22 P: Hvala. Sada ćemo ići dalje.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Dobbyn, da li očekujete da
2 ćete završiti s ovim svjedokom prije pauze?

3 G. DOBBYN: [simultani prevod] Pa, treba mi još 15 minuta. Možemo
4 nastaviti i poslije pauze.

5 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Da, da.

6 [Svedok se povlači]

7 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

8 ... Početak pauze u 12.12h

9 ... Sednica nastavljena u 12.37h

10 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

11 Izvolite sjesti.

12 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Obaviješteni smo da gospodin Hannis u
13 ime Tužilaštva želi pokrenuti jedno pitanje prije nego što svjedok uđe.

14 G. HANNIS: [simultani prevod] Da, to je nešto u vezi sa rasporedom.

15 Svjedok ST-119 je svjedok koji je bio zakazan da svjedoči putem video-
16 veze, i to smo otkazali u petak, nakon što smo razgovarali s njim, jer se
17 njegovo zdravstveno stanje pogoršalo i pogoršalo mu se pamćenje, i odlučili smo
18 da ga ne pozivamo.

19 Pronašli smo jednog drugog svjedoka koji može da dođe. On danas putuje i
20 može da svjedoči kasnije tokom ove sedmice. To je ST-160. Međutim on je upravo
21 stigao. Mislim da mu je avion sletio prije pola sata. Očekujemo da će doći ovdje
22 oko 2.00 sata da počnemo s njim pripremni razgovor. Odbrana gospodina Stanišića
23 je zatražila da se sastane s njim i mi smo to zakazali, otprilike, za 4.00 sata.

24 Mi moramo da razgovaramo sa svjedokom i da vidimo da li je on spreman da
25 počne sutra i to ćemo uraditi čim završimo s ovim svjedokom, a da vidimo da li
26 može da počne u 9.00 sati ili možda malo kasnije.

27 I želio sam da vas upozorim da je moguće da dođe do kasnijeg početka

28

29

30

1 sutra takođe sa ovim svjedokom, tako da smo želili da obavijestimo i strane i
2 Vijeće da bi se to moglo desiti, također da u očekivanju toga podnesem neki
3 neformalni zahtjev za kasniji početak.

4 A sljedeći svjedok, ST-168, mi smo predvidjeli dva sata za glavno
5 ispitivanje, a mislim da je Odbrana zahtijevala ukupno četiri i po sata, tako da
6 čak i ako odložimo svjedočenje ovog svjedoka sutra, opet ćemo završiti sve na
7 vrijeme ove sedmice.

8 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Kada je riječ o sutrašnjem zasjedanju,
9 kad biste željeli da počnemo najkasnije?

10 G. HANNIS: [simultani prevod] Pa, časni Sude, gospodin Di Fazio bi
11 ispitivao svjedoka. Nisam imao priliku da s njim razgovaram, ali možda kao danas
12 bi bilo dobro da počnemo, oko 11.00h. Možda će čak i ovaj svjedok... ostati dio
13 njegovog svjedočenja za sutra, pa možda i neće biti tolika praznina kao što sam
14 očekivao.

15 G. HANNIS: U redu. Hvala.

16 Ako svjedok ne završi sutra, Sekretarijat bi trebao... Ako ovaj svjedok
17 ne treba da nastavi sutra, Sekretarijat bi trebao da bude u stanju da nas
18 obavijesti tokom poslijepodneva da li ćemo početi kasnije sutra i kako će se
19 odvijati ostatak dana.

20 G. HANNIS: [simultani prevod] Pokušat ćemo da vas obavijestimo što prije
21 možemo kako bismo izbjegli bilo kakve probleme.

22 [Svedok je pristupio svjedočenju]

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. DOBBYN: [simultani prevod]
2 P: Gospodine Crnčalo, sad ćemo nastaviti tamo gdje smo stali prije
3 pauze.
4 G. DOBBYN: [simultani prevod] Želio bih da pokažem dokaz P1453.
5 P: Gospodine Crnčalo, ono što vidite pred sobom je prijedlog muslimanske
6 zajednice poslat Kriznom štabu na Palama u vezi sa hapšenjem nenaoružanih
7 pripadnika muslimanske nacionalnosti.
8 Prvi paragraf koji nije pod broj... obilježen brojem odnosi se na
9 sastanak grupe građana muslimanske nacionalnosti mjesnih zajednica Pale
10 09.04.1992. godine.
11 Da li se Vi sudjelovali na takvim sastancima muslimanskog stanovništva
12 na Palama?
13 O: Pa, jesam, više puta sam sudjelovalo, tražeći sigurnost opstanka i
14 života u Palama.
15 P: Ako pogledamo ovaj konkretni dokument, vidimo da među prijedlozima
16 koji su izneseni su da se organizuju patrole, da se uklone barikade, da se budu
17 prisutne sve nacionalnosti i da se ostvare kontakti između nacionalnosti u
18 opštini.
19 Ako pogledamo tačku 4, u kojoj se kaže da se kooptiraju predstavnici
20 muslimanskog naroda i ostalih građana u Krizni štab Skupštine Opštine Pale,
21 koliko je Vama poznato, da li je bilo predstavnika nesrpskog stanovništva u
22 Kriznom štabu na Palama?
23 O: Nije nikad.
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Da li Vam je poznato da li je neka konkretna politička stranka
2 dominirala Kriznim štabom?

3 O: Pa, Krizni štab je i osnovala SDS stranka.

4 P: Hvala.

5 G. DOBBYN: [simultani prevod] Sada bih želio da Vam pokažem dokaz P1454.

6 P: Gospodine Crnčalo, vidite da je ovo odgovor Kriznog štaba na odgovor
7 od 10. aprila.

8 Prvo želim da Vas pitam da li ste Vi ikada, Vi lično, vidjeli ovaj
9 dokument?

10 O: Jesam vidio na prošlom svjedočenju.

11 P: Ako pogledamo prvi zaključak, gospodine Crnčalo, tu se kaže da ne
12 postoje razlozi za paniku i iseljavanje stanovnika muslimanske nacionalnosti.

13 "Srpska opština Pale će pružiti punu zaštitu svim građanima opštine
14 Pale, bez obzira na vjersku i nacionalnu pripadnost."

15 Gospodine Crnčalo, na osnovu Vašeg iskustva, da li se ova obaveza i
16 sprovela o zaštiti svih građana Pala?

17 O: Pa, ja sam ovo izlagao u nekol'ko navrata ovdje. Evo, opet ću!

18 Mi smo tražili sigurnost suživota na opštini Pale, al' smo dobili zadnji
19 put od Nikole Koljevića i od Malke Koromana onakve odgovore da... što su nas,
20 onaj, upućivali na iselenje: od Koljevića da Srbi ne žele s nama bit, a od Malke
21 Koromana da nas ne može zaštititi od Crvenih beretki, i nismo onda osjećali
22 nikakvu sigurnost dalje od opštinskih vlasti na opštini Pale.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da pogledamo drugi zaključak. Tu se kaže da snabdijevanje
2 stanovništva na području Srpske opštine Pale vršiće se kao i do sada, vodeći
3 računa da svi dijelovi opštine budu ravnomjerno snabdjeveni.

4 Gospodine Crnčalo, da li su sve grupe u opštini dobijale jednako
5 snabdijevanje?

6 O: U to vrijeme, a ja ću se ograničit vremenskim periodom od... u 1992.
7 godini do 2. jula, kad sam izašao odatle, potrebna... potrebe u prodavnicama što
8 je bilo, bile su minimalne u onom dijelu gdje sam se ja nalazio, a u drugim, na
9 dijelu Korane, je bilo nalijepljeno na prodavnicama da za nesrbe nema robe -
10 na... u mjesnoj zajednici Koran.

11 P: Samo bih želio da to razjasnimo. Koran - da li je to bilo muslimansko
12 ili srpsko područje?

13 O: Izmiješano, izmiješano, više srpsko. Pa, u cijelim Palama je bilo
14 više Srba nego Muslimana, a na... u mjesnoj zajednici Koran jest bilo Muslimana,
15 al' nije bilo valjda 10% u toj mjesnoj zajednici.

16 P: Odgovor koji ste ranije dali preveden je tako da su na radnjama bili
17 znaci da se nesrpskom stanovništvu neće prodavati roba, da nema robe za nesrpsko
18 stanovništvo.

19 Ja samo želim da pojasnimo da li ste Vi rekli da će se roba prodavati
20 nesrpskom stanovništvu ili da se roba neće prodavati nesrpskom stanovništvu.

21 O: Da se neće prodavati nesrpskom stanovništvu.

22 P: Da se sada vratimo na ovaj dokument od Kriznog štaba. Treći zaključak
23 na prijedloge je da se u cilju prevazilaženja eventualnih problema Krizni štab
24 predlaže da se o tome dogovara na međustranačkoj komisiji predstavnika SDS i SDA
25 Pale.

26

27

28

29

30

1 Da li ste Vi znali za postojanje takve međustranačke komisije?

2 O: Ja nisam bio član SDA stranke, ali jesam bio njen simpatizer. A šta
3 se tiče komisije, moralo bi s...stanovništvo znat za djelovanje te komisije.
4 Mogu sa sigurnošću reći da te komisije u muslimanskom stanovništvu nije bilo.

5 P: Hvala.

6 Sada ćemo preći na jednu drugu temu o kojoj ste govorili tokom Vašem
7 iskaza u predmetu *Krajišnik*.

8 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Prije nego što to učinite, gospodin
9 Dobbyn, želio bih da pitam svjedoka kako je on shvatao ovu očiglednu
10 protivrečnost između ovih zaključaka ili prijedloga koje je, s jedne strane, dao
11 Krizni štab, koje vidimo na ekranu, da nema nikakvog razloga da muslimansko
12 stanovništvo paniči, da se iseljava, itd., i, s druge strane, poruka koje su
13 prenesene preko televizije, a koje su dolazile od Koromana i drugih u to
14 vrijeme, u kojima je rečeno da Muslimani treba da odu što je prije moguće?

15 Kako ste Vi shvatali te protivrječne poruke, ako se sjećate?

16 SVEDOK: Ovaj dokument što... što sam ga vidio pro... na prošlom
17 svjedočenju i danas, za taj dokument nikad nisam znao dok nisam ovdje došao, a
18 nit' sam znao da je ovako što napisano i da je š... to ovako stavljeno na
19 neku... ne... na neki dnevni red na nekim o... na sastancima opštine Pale. A s
20 druge strane, ono što sam ja doživio i što - a nisam sam, svi smo to stanovnici
21 Pala doživjeli - je bilo ono svakodnev...svakodnevni psihički pritisak, od
22 upotrebe

23

24

25

26

27

28

29

30

1 vatrenog oružja, pucanja u zrak do hapšenje, što sam sad malo prije izjavio,
2 određenih osoba i njihovo iznošenje mrtvih tijela iz zatvora, plus hapšenje onih
3 mladića s ulica.

4 Ja mislim da... da sam dobro bio... Ja sam... A ovaj dokument sam prvi
5 put vidio ovdje. A ja razumijem Vas: ovaj dokument i moja izjava da su u
6 suprotnosti. A ovaj dokument sam vidio prvi put kad sam prošli put bio na
7 svjedočenju i danas.

8 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala lijepo.

9 SVEDOK: Molim.

10 G. DOBBYN: [simultani prevod]

11 P: Gospodine Crnčalo...

12 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Zaista se izvinjava! Na stranici 33, red
13 6, mislim da je zabilježen odgovor svjedoka kao dio pitanja, i samo zbog jasnoće
14 transkripta mislim da to treba ispraviti.

15 G. DOBBYN: [simultani prevod] Da, vidim da je to, ustvari, moje pitanje.

16 P: Idemo dalje i, ustvari, želim da se nadovežem na pitanje uvaženog
17 sudije Harhoffa. Rekli ste da niste znali za ovaj dokument prije nego što ste
18 posljednji put došli na Međunarodni sud da svedočite. Da li je bilo bilo kakvih
19 javnih obavijesti ili proglasa na Palama tokom 1992. godine koji su ohrabivali
20 Muslimane da ostanu tu gdje je jesu i garantovali im bezbjednost?

21 O: Kakvog obavještenja, ili proglasa, ili kakve povoljne vijesti da se
22 ostane i dalje živjet na opštini Pale dok sam ja bio, do 2. jula 1992. godine,
23 nikad nije bilo ništa u povoljnom smislu.

24 P: Hvala. Želio bih da sada idemo dalje i da govorimo o nečemu čega ste
25 se dotakli u svom ranijem iskazu, a to je kada ste pomenuli priliku u kojoj je
26

26

27

28

29

30

1 Radovan Karadžić bio na Palama i održao govor.

2 Da li se sjećate kada se to desilo?

3 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Zaista se izvinjavam, ali moram uložiti
4 prigovor na to.

5 Časni Sude, možda bi svjedok trebao da skine slušalice. Ne znam da li
6 govori engleski ili bi možda mogao da se povuče iz sudnice dok ne pojasnim ovu
7 situaciju.

8 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Da, možda bi svjedok mogao da napusti
9 sudnicu za sada.

10 [Svedok se povlači]

11 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, stvarno mi je žao što remetim
12 postupak na ovaj način, ali mislim da je ovo vrlo važno.

13 U paketu pod pravilom 92ter koji je punudilo Tužilaštvo je iskaz ovog
14 svjedoka u predmetu *Krajišnik*. U predmetu *Krajišnik*, tokom cijelog tog
15 svjedočenja i u svim njegovim ranijim svjedočenjima, on nikada nije pomenuo ovu
16 epizodu sa gospodinom Karadžićem.

17 Ona se pojavljuje tek u transkriptu u njegovom svjedočenju u predmetu
18 *Karadžić* u aprilu 2010. godine.

19 Na temelju toga ne vidim osnovu za ovo pitanje mog uvaženog kolege
20 gospodina Dobbyna, jer ako je Tužilaštvo željelo da to uđe u zapisnik ili da to
21 pokrene kao pitanje u ovom predmetu, onda je moglo da ponudi transkript njegovog
22 iskaza u predmetu *Karadžić*.

23 Oni su odabrali njegov iskaz iz predmeta *Krajišnik*. Ja sada zaista imam
24 problema s tim. Ako je reč o paketu po pravilu 92ter i svjedoku po pravilu
25 92ter, onda zaista ima problema da Tužilaštvo traži da ide van onoga što

26

27

28

29

30

1 je očigledni okvir svjedočenja po pravilu 92ter za ovog svjedoka.

2 To je moje mišljenje.

3 [Sudije većaju]

4 G. DOBBYN: [simultani prevod] Časni Sude, ako bih mogao da odgovorim na
5 to.

6 [Sudije većaju]

7 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Da, gospodine Dobbyn.

8 G. DOBBYN: [simultani prevod] Časni Sude, ovo je paket po pravilu 92ter
9 i rezime njegovog iskaza u predmetu *Krajišnik* govori o progonima, sve jačem
10 nacionalizmu na javnim manifestacijama i uslovima u kojima je živelo nesrpsko
11 stanovništvo. I to je ono pitanje kojim sam se želio pozabaviti sada.

12 To je sve bilo u paketu po pravilu 92ter, koji, kada smo ga mi
13 sastavili, on još nije svjedočio u predmetu *Karadžić*. On je svedočio u predmetu
14 *Karadžić* u aprilu ove godine. Međutim to je objelodanjeno Odbrani i mi tvrdimo
15 da su oni znali za to. Tako da, mi smo mogli da zatražimo dodavanje još jednog
16 iskaza u ovaj paket, ali to bi bilo samo zbog ove jedne tačke i zaista nismo
17 smatrali da je to neophodno. Nismo željeli da opteretimo Vijeće još jednim
18 transkriptom iz još jednog predmeta.

19 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Da, međutim, gospodine Dobbyn, s obzirom
20 da ste se konkretno pozvali na to, a da niste podnijeli zahtjev da, kako ste
21 rekli, "opteretite" Pretresno vijeće, zar nije sad ovo što je gospodin Zečević u

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 svom prigovoru rekao utemeljeno? Naime, Vi ste postavili pitanje svjedoku u vezi
2 s kojim oni nisu imali nikakve naznake da ćete se na to oslanjati i tražili ste,
3 dakle... tj. krenuli ste izvan materijala po pravilu 92ter i koristili
4 materijale iz predmeta *Karadžić* iz aprila ove godine.

5 G. DOBBYN: [simultani prevod] Časni Sude, mi tvrdimo da to ne izlazi iz
6 tema obuhvaćenih paketom 92ter i, u svakom slučaju, uklapa se u sažetak po
7 65ter, naime, da su uvjeti u kojima su nesrbi živjeti, prijetnje koje su im bile
8 iznošene i da su bili izloženi komentarima raznih lidera iz tog područja. Ovo
9 svakako potpada pod to.

10 [Sudije većaju]

11 [Tužilaštvo se savetuje]

12 G. DOBBYN: [simultani prevod] Oprostite, samo bih još nešto želio
13 dodati.

14 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Izvolite.

15 G. DOBBYN: [simultani prevod] Mi smatramo sljedeće: ako ima nekih
16 problema sa ovim, je da bi se Odbrani moglo dati vremena da se više pripremi za
17 unakrsno ispitivanje. Ja sam rekao da po našem mišljenju to spada pod sažetak po
18 65ter, ali ako misli da nisu dovoljno unaprijed bili obaviješteni, možda pravi
19 lijek nije da se nama onemogućí da izvodimo ove dokaze, nego da damo vremena
20 Obrani da se pripremi za unakrsno ispitivanje.

21 [Sudije većaju]

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Gospodine Dobbyn, taj govor gospodina
2 Karadžić, da li je to, konkretno, navedeno u Vašem sažetku?

3 G. DOBBYN: [simultani prevod] Ne, taj konkretni govor nije naveden. Kao
4 što sam rekao, naši sažeci po 65ter, kao i paket po 92ter su sastavljeni prije
5 trenutka kada je on svjedočio.

6 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Dozvolite samo da ja dodam jednu stvar.
7 Sve se ovo moglo razriješiti na taj način što se moglo to staviti u
8 sadržaj bilježaka za pripreme, međutim tu se ništa ne navodi.

9 Radi se o veoma konkretnom događaju. Taj Karadžićev govor, navodni
10 govor, na Palama uz izvjesnu prigodu - to je jedan konkretan događaj koji je
11 osporavan i o kojem se razgovaralo tokom suđenja u predmet *Karadžić*.

12 Dakle, za vrijeme pripreme ovog svjedoka o ovom se nije... ili se možda
13 i razgovaralo, ali se nama nije dalo do znanja da se o tome razgovaralo. I ja,
14 jednostavno, mislim da ovo nije pravilan način za vođenje ispitivanja.

15 G. DOBBYN: [simultani prevod] Časni Sude, ovo nije nešto što se prvi
16 puta pojavilo tokom pripremnog razgovora, nego se to već pojavilo u iskazu u
17 predmetu *Karadžić*, a ta je iskaz objelodanjen Obrani.

18 [Sudije većaju]

19 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Vijeće će dozvoliti to pitanje, međutim
20 pravni lijek koji imamo namjeru koristiti je taj da omogućimo zastupniku
21 optuženog Stanišića da iskoristi dodatno vrijeme kako bi se bavio baš ovim
22 pitanjem, što će značiti da ćemo ovog svjedoka ispitivati i sutra.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Svedok je pristupio svedočenju]

2 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Izvolite, možete nastaviti, gospodine
3 Dobbyn.

4 G. DOBBYN: [simultani prevod] Hvala časnom Sudu.

5 P: Gospodine Crnčalo, da se vratimo sada na pitanje prije nego što smo
6 napravili ovu pauzu.

7 U svom iskazu u predmetu *Krajišnik* spomenuli ste jednu priliku kada je
8 Radovan Karadžić bio na Palama, kada je održao govor. Da li se sjećate kada se
9 to dogodilo?

10 O: Pa, mislim da je u prvoj polovici jula. Datuma ne mog... datum ne
11 mogu tačno navesti, al' u prvoj polovici jula.

12 P: Da li ste Vi mogli čuti bilo koji dio njegovog govora?

13 O: Ja sam se tu kratko zadržao, a jesam čuo.

14 Prvo je nešta malo govorio o... da tako kažem, smirivao tenzije od ovih
15 prisutnih zbog pogibije njihovih nadražih - nekom sina, nekom brata, nekom... i
16 tako, porodici. Između ostalog, rekao je: "Treba napadati svaku muslimansku
17 kuću. Tako braniš svoju kuću." A nije precizirao ni gdje, ni kada, a samo da
18 treba napadati svaku muslimansku kuću. "Tako braniš svoju kuću." Ovako isto je
19 rekao.

20 P: Gdje je održao taj govor?

21 O: Kod... kod Doma kulture. Ustvari, to je bilo i sjedište Vlade.

22 P: Preći ćemo na nešto drugo. Gospodine Crnčalo, recite imate li bilo
23 kakvih saznanja o napadu na selo Hrenovica?

24 O: Imam. Prošli put kad sam bio na svjedočenju pokazan mi je dokumenat i
25 bio je povezan sa prikupljanjem naoružanja od Muslimana, a na tom dokumentu fino
26 piše: "Vojna akcija" i "Teritorija Hrenovice".

27

28

29

30

1 Ja sam onda, a i sad kažem: kad se prikuplja naoružanje, prikuplja se na
2 onaj način ko što sam ja govorio kad sam ja i svi drugi na ovim dostupnim
3 mjestima predali svoje oružje, a ovo je bila vojna akcija za zauzimanje
4 teritorija. I tada su poginula, kol'ko mi je u sjećanju, dvojima policajaca i da
5 ih jedno četvorica možda bilo ranjeno. Poslije toga izašla je naredba, zahtjev
6 Malke Koromana, da se svo naoružanje što ga Muslimani imaju predaju policiji.

7 P: Samo da bi sve bilo jasno, Hrenovica, da li je ona uglavnom
8 muslimansko naselje bila?

9 O: Etnički čisto nije bila... samo muslimansko naselje. Bilo je, i ko...
10 po... i u ostalim dijelovima opštine u Palama, izmiješano, samo je bilo u vel...
11 u većem procentu su Muslimani bili nego Srbi.

12 P: Da li znate da li je tokom tog napada došlo do pogibije nekih civila?

13 O: Do pogibije civila? Bogami ne znam, a znam da je puno civila uhapšeno
14 i dovedeno u Pale u zatvor i bilo je pojedinaca tako pretučenih da nisu mogli
15 preživiti batine, da su podlegli batinama.

16 P: Da li se sjećate, otprilike, kada se ta operacija napada na Hrenovicu
17 odigrala?

18 O: Trebala bi biti s početka maja.

19 P: Ranije ste spomenuli da su poginula dva ili možda četiri policajca.
20 Da li ste Vi, dakle, shvatili da je u toj operaciji sudjelovala i policija?

21 O: Pa, je sudjelovala. Kako će ljudi poginuti ako nisu sudjelovali!

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Hvala Vam.

2 I kao zadnja tema, molim da sada pogledamo dokument P990.

3 G. DOBBYN: [simultani prevod] Molim da se prikaže na ekranu.

4 P: Uskoro ćete vidjeti jednu fotografiju, gospodine Crnčalo.

5 G. DOBBYN: [simultani prevod] Da li je moguće ovo uvećati? Hvala.

6 P: Gospodine Crnčalo, da li možete prepoznati što je na ovoj
7 fotografiji?

8 O: Mogu. Urbani dio opštine Pale.

9 P: Uz pomoć poslužiteljice, zamolit ću Vas da označite gdje se nalazi
10 stanica milicije.

11 O: Je li dovoljno ovo što pokazujem?

12 P: Molim Vas da potpuno zaokružite tu zgradu i možda da napišete broj 1
13 unutra, u tom krugu.

14 O: [obeležava]

15 P: Hvala Vam.

16 Na ovoj fotografiji, da li možete pronaći to kino nekadašnje, gdje je,
17 kažete, bio zatvor?

18 O: [obeležava]

19 P: Molim Vas da to označite brojem 2.

20 O: [obeležava]

21 P: Hvala Vam.

22 Kada ste govorili o onom govoru koji je održao Radovan Karadžić ispred
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Doma kulture, možete li nam pokazati gdje je Dom kulture i njega zaokružiti?

2 O: [obeležava]

3 P: Molim ću da stavite broj 3 u taj krug.

4 O: [obeležava]

5 P: Samo trenutak. Još nismo završili.

6 Govorili ste o tom jednom događaju kada su kamioni sa ljudima iz
7 Bratunca došli na Pale. Možete li nam sa slovom "X" označiti gdje su se
8 zaustavili ti kamioni?

9 O: [obeležava]

10 P: Zamolit ću da odmah iznad tih znakova "X" stavite broj 4.

11 O: [obeležava]

12 P: Da li je lokacija gdje su Vas ukrcali u autobuse u onom konvoju koji
13 je 2. jula otišao sa Pala, da li se to isto može vidjeti na ovoj fotografiji?

14 O: Ne može. Treba fotografija biti još u desnu stranu snimljena, a sad
15 ovdje... ovdje nema.

16 P: Hvala Vam, gospodine. To je sve što trebamo označiti na ovoj
17 fotografiji.

18 G. DOBBYN: [simultani prevod] Zamolit ću da se dodijeli broj.

19 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Dokument se usvaja.

20 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti P1465.

21 G. DOBBYN: [simultani prevod] Hvala. Ja nemam više pitanja.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Imam ja jedno pitanje za Vas,
2 gospodine Dobbyn. Vi ste nedavno pitali svjedoka o ona tri ili četiri policajca
3 koja su poginula u području Pala.

4 Samo da vidim gdje je to.

5 Razlog zbog kojeg sam htio da se na to vratimo je taj što je Vaše
6 pitanje bilo pomalo nejasno. Meni se činilo... Evo, evo, našao sam. To je na
7 strani 40, red 20.

8 Da li možete to pronaći?

9 G. DOBBYN: [simultani prevod] Da, našao sam.

10 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Vi ste ovako pitali svjedoka:

11 "Ranije ste spomenuli da su dva ili možda četiri policajca poginula. Da
12 li ste Vi shvatili da je policija bila uključena u tu operaciju?"

13 Svjedok je odgovorio:

14 "Pa, naravno, ako nisu sudjelovali, kako bi poginuli!"

15 Kao prvo, recite mi da li se tu pozivate na presuđenu činjenicu 1313,
16 gdje stoji da je najmanje tri Muslimana... da su ubile srpske snage.

17 Pretpostavljam da se ne radi o istom događaju, ali samo sam želio da
18 provjerim.

19 G. DOBBYN: [simultani prevod] Ne, ne radi se o istom događaju. Možda bih
20 mogao postaviti još nekoliko pitanja u tom slučaju.

21 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] U svakom slučaju, da se vratimo na
22 ovaj prvi dio mog pitanja.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ta pogibija dva policajca, recite šta su ti ljudi, policajci, bili po
2 nacionalnosti, Srbi ili Muslimani?

3 SVEDOK: Bili su Srbi.

4 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] U redu. Dakle, poginula su dva
5 policajca Srba. I onda Vam je gospodin Dobbyn postavio pitanje u kojem je rekao
6 da su poginuli jer su oni sudjelovali u operaciji.

7 A o kojoj se operaciji radilo?

8 SVEDOK: Pa, radilo se o napadu na Hrenovicu.

9 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala Vam.

10 SVEDOK: Molim.

11 G. DOBBYN: [simultani prevod] Ja nemam ništa što bih želio tome više
12 dodati, časni Sude.

13 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Dobro. Hvala Vam, gospodine Dobbyn.

14 Unakrsno ispitivanje.

15 Unakrsno ispituje g. Zečević:

16 P: Dobar dan, gospodine Crnčalo.

17 O: Dobar dan.

18 P: Gospodine, ja ću početi prvo sa par pitanja u vezi konteksta Vašeg
19 svedočenja u *Krajišniku*.

20 Vi ste tamo, u *Krajišniku*, na strani 5.305 transkripta, naveli da, po
21 Vašem saznanju, mobilizacija koja je sprovedena negde 1991. i 1992. godine se
22 nije odnosila na Srbe... odnosno, nije se odnosila na Muslimane, nego se
23 odnosila samo na Srbe koji su živeli na teritoriji opštine Pale.

24 Je l' se sećate tog Vašeg svedo...

25 O: Sjećam se. Sjećam se dobro tog svjedočenja i mogu Vam reći da sam u
26 pravu zato što sam tako izjavio.

27

28

29

30

1 Vidite nešta! Kad smo sad, prije par minuta, govorili o izjavi ovoga
2 Karadžića, tada su Muslimani, mladići iz moje ulice, pokušali otić u bolnicu da
3 daju krv za ranjenike što su došli iz... dovučeni helikopterima iz Žepe. Vraćeni
4 su. Nije im s...s... nisu im htjeli krv uzet da se ranjeniku pomogne, a kamoli
5 da se Musliman mobiliše u vojsku. A mislim da sam dobro... dovoljno rekao.

6 P: Ja Vas molim samo da pravite pauze između mog pitanja i Vašeg
7 odgovora zato što mora da se prevede, znate.

8 Činjenica je, gospodine, zar ne, da je Stranka demokratske akcije, kao i
9 svi zvaničnici muslimanske nacionalnosti u Socijalističkoj Republici Bosni i
10 Hercegovini, pozivala pripadnike muslimanskog naroda da se ne odazivaju
11 mobilizaciji u JNA, zar ne?

12 O: Odgovorit ću Vam na to pitanje. Jeste, tako je bilo. A pita li se iko
13 zašto?

14 P: Hvala Vam lepo. Meni je dovoljno da mi odgovorite da je ta... zaista
15 tako bilo.

16 Recite mi, gospodine, istina je, zar ne, da već početkom 1992. godine
17 postoje punktovi na putu, kontrolni punktovi, da kažem, na putu Sarajevo-Pale?
18 Se sećate toga? I o tome ste govorili u *Krajišnikovom* svedočenju.

19 O: Sarajevo-Pale punktovi jesu bili na mjestu Lapišnica - jedan punkt.
20 Ko ga je držao? Držali ga Srbi.

21 P: Recite mi je li Vam poznato da su Zelene beretke na stanici u
22 Sarajevu, na autobuskoj stanici u Sarajevu, legitimisali sve ljude, početkom

23
24
25
26
27
28
29
30

1 1992. godine, koji idu na istok, tamo prema Palama, tim putem. Je l' Vam to
2 poznato?

3 O: Kad su uspostavljeni ovi kontrolni punktovi što sad govorimo o njima,
4 nije samo ja, već skoro svo stanovništvo opštine Pale nije moglo prema Sarajevu
5 ići, jer su bili vraćani. A još dok se išlo na posao, dok nismo dobili otkaze,
6 na tim punktovima što smo pomenuli sad, Lapišnicu, jesu pregledani svi radnici
7 što iz Sarajeva ulaze u Pale. Kad smo mi dobili otkaze u "Famosu" na Koranu,
8 nije više bilo komunikacija - zatvorene!

9 P: Gospodine, molim Vas... molim Vas, koncentrišite se. Ja Vas pitam za
10 period početkom 1992. godine, a Vi govorite o maju 1992. godine.

11 Znači, da li Vam je poznato da su Zelene... pripadnici Zelenih beretki
12 na autobuskoj stanici u Sarajevu legitimisali sva lica koja idu na istok prema
13 Palama i istočnoj Bosni?

14 Je l' Vam to poznato ili ne?

15 O: Nije mi poznato.

16 P: Dobro. Da li Vam je poznato da je načelnik Stanice javne bezbednosti
17 Sarajevo Centar, izvesni Ismet Dahić, već krajem 1991. godine proterao sve
18 policajce srpske nacionalnosti iz te Stanice javne bezbednosti?

19 O: Nije mi poznato.

20 P: Recite mi, stanica... odnosno opština Sarajevo Centar i opština Pale
21 se graniče, zar ne?

22 O: Ne graniče se. Ne... i ne dodiruju se u granicama nigdje. Ja

23 /nerazgovetno/

24 P: Izvinjavam se! Ja sam pogrešio. Ne Centra, nego Stari grad.

25

26

27

28

29

30

1 O: Stari grad u redu.

2 P: Stari grad i... opština Sarajevo, Stari grad i opština Pale se
3 dodiruju, graniče, zar ne?

4 O: Opština Stari grad iz grada Sarajeva i opština Pale se teritorijalno
5 dodiruju.

6 P: Dobro. A da l' Vam je poznato - pošto sam ja napravio permutaciju -
7 ovaj... da je načelnik polic... Stanice javne bezbednosti Sarajevo, Stari grad
8 bio Ismet Dahić? Je l' Vam to poznato?

9 O: Malko je spominjao drugog čovjeka kao glavnog policajca u opštini
10 Stari grad . Da li ću se moći na brzinu prisjetiti? Enes... Enes, zvan Eno. Kad
11 je govorio: "Eno treba mi ovo, treba mi ono." Enes! Prezime ne znam. Sad se
12 sjećam. Enes! A Ismet Dahić, nije ga nikad Malko pomenuo.

13 P: Ok. Taj Vaš razgovor je bio one prilike kad Vam je Malko Koroman
14 rekao da neće nijedan Musliman biti zaposlen u Stanici javne bezbednosti Pale
15 dok se ne zaposli neki Srbin policajac u Stanici javne bezbednosti Stari grad u
16 Sarajevu. Je l' to ta...

17 O: Baš... baš je tada pomenuo Eno.

18 GĐA PREVODILAC: Molite se da pravite pauzu između pitanja i odgovora.

19 G. ZEČEVIĆ:

20 P: Gospodine, zar nije istina da je kontrolni punkt na Lapišnici uveden
21 na putu tek nakon napada Zelenih beretki na to srpsko selo početkom aprila 1992.
22 godine?

23 O: Ne mogu... ne mogu nikako shvatit da je to razlog uvođenja tog punkta
24 kad je još dok su radnici išli na posao tu je punkt postojao i ljudi su živjeli
25 u tom svom selu.

26 P: Gospodine, iz Vašeg svedočenja smo vi... sm... vidimo... iz Vaših
27 vidimo da ste Vi skoro ceo maj išli na posao. Prema tome, ja Vas pitam o
28 specifičnom momentu, kada je uspostavljen ovaj punkt, početkom aprila, nakon
29

30

1 napada Zelenih beretki na to srpsko selo. Da li Vam je to poznato? Da ili ne?

2 O: Nije.

3 P: Vi ste u martu 1992. godine uhapšeni, odnosno liše... pri... da
4 kažem, privedeni u Stanicu javne bezbednosti zato što ste ispred kuće čuvali
5 stražu sa puškom, zar ne?

6 O: Puška mi nije bila u rukama - jest bila poslonjena na zid - a jesam
7 stajao ispred kuće.

8 P: Ako sam dobro shvatio, to je lovačko naoružanje, zar ne?

9 O: Lovačka sačmarica.

10 P: Vi ste imali dozvolu, zar ne?

11 O: Normalno da sam registrovan u policiji.

12 P: Gospodine, Vi... Vi dobro znate, ako ste bili registrovani - jer ako
13 ste imali dozvolu - da ste, da bi registrovali lovačko oružje, morali da budete
14 član nekog lovačkog društva, zar ne? Takav je propis bio u bivšoj Jugoslaviji.

15 O: Moralo se prije biti član lovačkog društva nego što se dobije dozvola
16 za nošenje oružja.

17 P: I činjenica je, zar ne, da ste to oružje ko... lovačko oružje, znači
18 pušku, ste imali pravo i mogućnost da nosite samo kada idete u lov, zar ne? To
19 nije podrazumevalo da možete da se šetate po gradu sa lovačkim naoružanjem,
20 dugim lovačkim naoružanjem, zar ne?

21 O: Nije to ni dugo, ni kratko lovačko naoružanje. To je lovačka puška.
22 Njih nema dugih ni kratkih. Ovaj... a za nošenje naoružanja se je moglo i po

23

24

25

26

27

28

29

30

1 gradu nosit, ali u futroli, al' ja nisam izašô iz svoje avlije, iz svog
2 dvorišta. Ja sam bio u svom dvorištu, ispred svoje kuće. Nisam je nikud nosô.

3 P: Gospodine, Vi ste u krivičnom predmetu u Sarajevu 1995. godine pred
4 istražnim sudijom dali izjavu.

5 G. ZEČEVIĆ: To je 1D03-4106.

6 P: Sećate se da ste 23. augusta 1995. godine dali izjavu istražnom
7 sudiju u Sarajevu u prisustvu istražnih sudija Hadžić Ibrhim i javni tužilac
8 Begović Džemila? Se sećate toga?

9 O: Sjećam.

10 P: Vidite, ovo je prva strana. Je l' to Vaš potpis?

11 O: Jeste.

12 P: Pretpostavljam da niste imali razloga da ne govorite istinu istražnom
13 sudiji 1995. godine u Sarajevu.

14 O: Ja sam čovjek od karaktera. Ne bih ni nikom ni na ulici neku neistinu
15 rekô, a kamoli nekom zvaničnom organi bilo u kojoj zemlji.

16 P: Vidite ovde da ste, pre nego što ste započeli ovo Vaše svedočenje
17 1995. godine, bili ste upozoreni na dužnost da govori... da govorite istinu, da
18 ne smete ništa prešuteti i upozoreni na posledice davanja lažnog iskaza. Je l'
19 se sećate da Vam je to istražni sudija predočio?

20 O: Pa, i ovdje sam položio zakletvu da govorim istinu, a i tako sam i u
21 Sarajevu položio zakletvu.

22 P: Dobro. Znači, sa tog razloga nema razloga da sumnjamo da su činjenice
23 koje su navedene u ovoj izjavi netačne, zar ne?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, evo, do Vas je hoćete li povjerovati il' nećete. A ja sam
2 ovdje... ako mislite da nešto nije u redu, pitajte.

3 G. ZEČEVIĆ: Pa, na strani... Ako možemo da dobijemo stranu 2.

4 P: Kažete ovde, u sredini teksta, kada opisujete taj... to Vaše hapšenje
5 3. i 4. marta... Ne znam da l' možete da vidite. Ima... piše... počinje
6 rečenica: "Tako sam ja 03.-04. mart 1992. godine..."

7 Hoćete da Vam uvećaju, da Vas...

8 G. ZEČEVIĆ: Ako možete sredinu, molim, da uvećate svedoku, gde su
9 brojevi 03. i 04. u srpskoj verziji, molim Vas.

10 P: Je l' vidite sada?

11 O: Vidim, vidim.

12 P: I tu kaže da ste... Vi tu tvrdite da ste 3. i 4. marta bili na straži
13 pred kućom sa lovačkom puškom i da je naišlo vozilo, pretpostavljam, policije,
14 da su Vas odmah pokupili i odvezli u stanicu policije.

15 Je l' se sećate?

16 O: Sjećam.

17 P: Je l' to piše u toj izjavi?

18 O: Piše.

19 P: I to se i tako i desilo, zar ne?

20 O: Auto nije direktno pred kuću došao, već su došli oni pješke. Auto je
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 malo niže bio.

2 P: Dobro. Recite mi, tokom Vašeg današnjeg svedočenja, dok Vas je taj
3 izvesni Hršum, radnik policije u Stanici javne bezbjednosti Pale te večeri
4 saslušavao, rekli ste da je ušao neki drugi inspektor u civilu i da je on
5 zabranio ovom Hršumu da Vas tuče dalje. Je l' tako bilo?

6 O: Jeste. Još je naglasio da je i on došao iz Sarajeva.

7 P: Recite mi, taj... taj inspektor, posle... posle je on rekao Vama, u
8 vezi onog... Nešto ste pominjali oko cigareta. On je rekao: "Ne sme niko da Vam
9 uzme Vaše cigarete." I to Vam je rekao, zar ne?

10 O: Jeste, jeste. Još mi ih je sâm stavio u džep.

11 P: Ok. Ako se može... Da l' možete, otprilike, da se setite u koje vreme
12 je taj... taj... taj inspektor došao?

13 O: Vidite nešto! Ja sam dobio batina onoliko kol'ko sam dobio i sad moja
14 ona procjena, orijentacija na vrijeme... Ja mislim da me trebate razumijet', da
15 to ne mogu tačno reći.

16 P: To je svakako bilo pre nego što je došao Malko Koroman, jel /?jer/
17 Malko Koroman Vas je zatekao u hodniku, zar ne?

18 O: Nor... Jest.

19 P: A da l' možete da se, otprilike, odredite koliko pre je došao taj
20 inspektor u civilu, pre nego što je došao Malko Koroman? Ako možete, a ako ne,
21 nikom ništa.

22 O: Pa, na jedno dva sata. Moguće da je tako nešto.

23 P: Znači... znači, aha. Znači, nešto oko dva sata pre nego što je Malko
24
25
26
27
28
29
30

1 Koroman došao, naišô je taj u civilu, inspektor, i zabranio Hršumu da Vas tuče,
2 zar ne?

3 O: Tako je. A ta orijentacija /?orijentacija/ vremena šta sam rekô - dva
4 sata - bogami je to nesigurna orijentacija. Znafe šta? Ja, pod batinama, pod
5 strahom, pod tom svim, sad mogu samo, da se izvinem ovde svima, lupit onako bez
6 moje sigurnosti da kažem: Jest, toliko je vremena bilo.

7 P: Ako sam Vas dobro shvatio, nakon što je došao Malko Koroman, a to je
8 bilo iza ponoći svakako...

9 O: Da.

10 P: ... on Vas je uveo - Vas i ovog Vašeg komšiju koji je takođe bio
11 priveden - uveo Vas je u tu prostoriju i seo da razgovara sa Vama, a izbacio
12 ovog Hršuma, zar ne?

13 O: Gospodine advokat, prvo, ja nisam bio priveden. Ja sam bio uhapšen s
14 lisicama na rukama. Nemojte mi privođenje! Jedno! Drugo, komšija je unutra bio s
15 Hršumom još tamo kad je Malko Koroman došao. Ja sam sâm na hodniku stajao i onda
16 je mene Malko zovnuo u prostoriju, a Hršumu rekô da napusti prostoriju.

17 P: Gospodine, ja kažem... ja pojmim da Vi niste bili uhapšeni pošto ste
18 nakon ovog razgovora sa Malkom Koromanom pušteni, zar ne.

19 O: A kako bi Vi mene tretirali s lisicama na rukama? Jesam li ja uhapšen
20 ili šta sam? Lisice na rukama, i to tvrdo stegnute uz ruke! Aj sad Vi definišete
21 privođenje il' hapšenje - s lisicama na rukama!

22 P: Ne bih, ovaj... da... da ulazim sa Vama u... u raspravu. Radi se o
23 pravnim... pravnoj terminologiji, koja, pretpostavljam, da Vam nije poznata i
24 ima razlika, ali to nije toliko bitno. Bitne su činjenice.

25

26

27

28

29

30

1 Recite mi, fakat je da nakon tog razgovora koji ste imali sa Malkom
2 Koromanom da Vas je Malko Koroman, Vas i tog Vašeg komšiju, svojim vozilom
3 odvezao kući, zar ne?

4 O: Jeste.

5 P: Recite mi, nakon marta 1992. godine situacija se značajno pogoršavala
6 - bezbednosna - u... na opštini Pale, zar ne?

7 O: Jeste.

8 P: To je bilo kao... to je bilo, pre svega, kao refleksija situacije u
9 Sarajevu, koja je bila vrlo... vrlo loša, zar ne, bezbednosna?

10 O: Ja nisam imao mogućnost da saznam šta se u Sarajevu događa. Ja
11 govorim ovdje šta sam ja na svojoj koži osjetio. Odakle je refleksija dolazila?
12 Ja znam ko ju je provodio, a odakle je dolazila, to ja ne mogu potvrdit.

13 P: Gospodine, činjenica je, a i to ste i svedočili tokom Vašeg
14 svedočenja, prethodnih, ovde u Sudu, da je veliki broj izbeglica, Srba iz
15 Sarajeva izbegô na Pale, zar ne?

16 O: Jeste.

17 P: Pa, Vi ste ih viđali tamo, zar ne?

18 O: Jesam. Jesam, onih što su dolazili u moju ulicu da se pokazuju s
19 okićenim bombama, sa automatskim oružjem, sa noževima, sa... to jesam.

20 P: Gospodine, ja Vas pitam o izbeglicama iz Sarajeva.

21 O: Pa, i... i oni su se pokazivali da su iz Sarajeva, ove izbjeglice
22 baš, i odma' su stupili u vojsku.

23 P: Šta hoćete da mi kažete da su porodice ostavili u Sarajevu? Gde su
24
25
26
27
28
29
30

1 bili žene i deca?

2 O: Došli su i oni. Dovedli su ih.

3 P: Pa, jeste im videli žene i decu, tim izbeglicama iz Sarajeva?

4 O: Jesam onaj dan kad sam morao potpisati ugovor što smo malo prije o
5 njem razgovarali. Sam... jesam onda vidio majku od ovog Subotića Mire. Nju jesam
6 vidio.

7 P: Gospodine, budite ljubazni pa mi odgovarajte na pitanje, zaista! Ja
8 Vas pitam za vreme... u... april mesec... ep... april i maj... mart; april i maj
9 mesec 1992. godine. Ovo o čemu Vi pričate, na to ćemo doći. To je juli 1992.
10 godine.

11 Recite mi da li ste vidali porodice srpskih izbeglica izbeglih iz
12 Sarajeva na Palama u toku marta, aprila i maja 1992. godine? Da ili ne?

13 O: U toku marta nisam, u toku aprila jesam. Jedna je odnekud, sa
14 Dobrinje, došla žena u moju ulicu. U jednu kuću ušla i jedne se prilike meni
15 žalili kako je malo humanitarne pomoći dobila - dvije-tri kile krompira i jedno
16 pakovanje margarina i kaže: "Kako ću ja ostati živa," kaže, "jednu sedmicu dana."
17 Nju jesam vidio. Jesam vidio i kad god je po cigarete metež nepoznatog naroda...
18 Jesam to vidio u Palama, jesam.

19 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Zečević, došli smo do trenutka
20 da završimo sa radom za danas.

21 Gospodine Crnčalo, nastaviti ćemo sa radom sutra ujutru. I moram Vas
22 podsjetiti da, s obzirom da ste dali svečanu izjavu kao svjedok, ne možete

23

24

25

26

27

28

29

30

1 komunicirati ni sa kim - ni sa advokatima, niti sa osobama van Suda - ne možete
2 razgovarati o svom svjedočenju.

3 [Svedok se povlači]

4 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

5 ... Sednica završena u 13.47h.

6 Nastavak zakazan za utorak,

7 22.06.2010. u 09.00h.

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

ponedeljak, 21.06.2010.

Predmet br. IT-08-91-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.